

KIAULIŲ PAŠARŲ SAŃAUDŲ SELEKCINIŲ - GENETINIŲ PARAMETRŲ TYRIMAI

Vida Juozaitienė, Arūnas Juozaitis

*Lietuvos veterinarijos akademija, Tilžės g. 18, LT-47181 Kaunas; faks. (8-37) 36 24 17;
el. paštas: biometrija@lva.lt*

Santrauka. Darbo tikslas buvo nustatyti Lietuvoje veisiamų kiaulių pašarų sąnaudų selekcinis - genetinius parametrus. Tyrimai atlikti naudojant postgreSQL duomenų bazę LINUX OS. Statistiškai buvo įvertinti Valstybinės kiaulių veislininkystės stoties kuilių ir paršavedžių palikuonių kontrolinio penėjimo ir skerdimų 2000 - 2003 metų duomenys. Per pastaruosius trejus metus vienam kilogramui priesvorio pasiekti kiaulių pašarų sąnaudos sumažėjo 1,8% ir sudarė vidutiniškai 3,10 kg standartinio pašaro. Lietuvos baltųjų veislės pašarų sąnaudos buvo 0,53 kg didesnės, nei geriausių užsieninių veislių - Vokietijos didžiųjų baltųjų ir diurokų (2,77 kg). Lietuvos baltųjų veislės kiaulių pašarų sąnaudų variacija buvo pakankama efektyviai selekcijai vykdyti - 12,89%. Užsieninių veislių mažesnė pašarų sąnaudų variacija (Vokietijos didžiųjų baltųjų - $C_v = 4,84\%$, Diurokų - $C_v = 9,09\%$) rodo, kad šios veislės yra labiau konsoliduotos taikant kryptingą atranką bei paranką. Teigiami koreliacijos koeficientai nustatyti tarp pašarų sąnaudų ir amžiaus dienomis, pasiekus 100 kg, - $r = 0,42$ ir su lašinių storiu - $r = 0,27$, koreliacija su priesvorium per parą buvo ženkliai neigiama ($r = -0,60$), su kitais požymiais - nedidelė neigiama (nuo $r = -0,02$ - $0,34$). Daugiafaktorinės dispersinės analizės metodu nustatyta bendra visų negenetinių veiksnių įtaka pašarų sąnaudoms buvo 19,90%, iš genetinių veiksnių pašarų sąnaudoms didžiausia įtaka kuilio linijos - 16,48% ir paršavedės šeimos - 14,72% ($p < 0,001$).

Raktažodžiai: kontrolinis penėjimas, pašarų sąnaudos, genetiniai veiksniai, negenetiniai veiksniai, fenotipinės koreliacijos koeficientai.